

VII Українська олімпіада з лінгвістики

Особистий тур, 15 березня 2020 р.

Молодші класи

Максимальна оцінка за кожну з чотирьох задач — 20 балів

Час виконання роботи — 4 години

- Окрім відповідей завжди **потрібно** вписувати також і всі знайдені вами правила та закономірності, а також відповідності словникового типу (переклади слів, значення окремих символів тощо).
- Пояснювати, як ви знайшли описаний вами набір закономірностей, або «математично» його обґрунтовувати **не потрібно**:
 - *гірше*: «поглянувши на речення 5 і 10, у яких використовується префікс X-, а в перекладах фігурує форма множини, робимо висновок, що множина утворюється додаванням до слова префікса X-»;
 - *краще*: «у даній мові форма множини утворюється додаванням до слова префікса X-».

1. В'єтнамська мова

Данило Мисак

Нижче наведено деякі назви в'єтнамською мовою та їхні переклади українською:

thứ bảy	субота
tháng một	січень
thứ hai	понеділок
tháng tám	серпень
tháng tư	квітень
thứ năm	четвер
tháng mười hai	грудень
tháng chín	вересень
thứ tư	середа
tháng bảy	липень
tháng ba	березень

Завдання 1. Перекладіть українською:

tháng hai tháng sáu tháng mười

Завдання 2. Перекладіть в'єтнамською:

вівторок травень п'ятниця листопад

Примітка. В'єтнамська — австроазійська мова, якою розмовляють близько 75 мільйонів осіб у В'єтнамі та за його межами.

2. Аймарська мова

Таміла Краштан

Нижче подано речення аймарською мовою разом із перекладами українською. Деякі речення мають по два варіанти перекладу.

1	suyapxi	Вони зачекали.
2	jutiwa	Він прийшов!
3	anatapxta	Ми зіграли. Ви зіграли.
4	jutapxtawa	Ви прийшли!
5	suytwa	Я зачекав!
6	jutta	Я прийшов. Ти прийшов.

Завдання 1. Перекладіть українською ще декілька речень. Якщо якісь із них мають кілька варіантів перекладу, вкажіть усі ці варіанти.

7	anatapxi
8	juttawa
9	suyapxta

Завдання 2. Перекладіть аймарською:

10	Ти зіграв.
11	Вони прийшли!
12	Ми зіграли!
13	Він зачекав.

Примітка. Аймарська мова належить до аймарської мовної родини. Нею розмовляють понад півтора мільйона представників народу аймара, що мешкає в Андах (Південна Америка).

3. Інструменти

Данило Мисак, Таміла Краштан

Нижче наведено речення двох типів. Кожне з речень першого типу можна сформулювати інакше, перебудувавши у певний (однаковий для всіх речень) спосіб. Перетворити таким самим чином речення другого типу не вийде.

Речення першого типу:

1. Олег відімкнув двері новим ключем.
2. Андрій вирівнював підлогу шліфувальною машиною.
3. Спортсменка влучила м'ячем у кошик.
4. Ганна розрубала дерево сокирою.

Речення другого типу:

5. Любов їла рис виделкою.
6. Мар'яна написала роботу синьою ручкою.
7. Полісмен побив небезпечного злочинця палицею.
8. Микита дотягнувся ключем до скрині.

Завдання 1. Перебудуйте відповідним чином речення першого типу та для всіх чотирьох запишіть отримані альтернативні варіанти.

Завдання 2. Визначте тип кожного з наведених далі речень, подавши альтернативний варіант для кожного речення першого типу:

9. Майстриня вирізала ножицями сніжинки.
10. Василь підпирав двері важкою табуреткою.
11. Ірина прив'язала собаку до паркану міцною мотузкою.
12. Іван порізав руку Остапа ножем.
13. Учениця легко стерла гумкою малюнок.
14. Поштар скотчем приклеїв на дверях оголошення.

4. Нзаді

Данило Мисак

Нижче наведено іменники мови нзаді у формах однини та множини. У лівій таблиці вказано обидві форми, у правій — лише одну.

Однина	Множина	Переклад
oŋɡaa	aŋɡaa	власник
ɔmpɔŋ	empɔŋ	короп
eká	ŋká	хутро
okɛɛr	ɛkɛɛr	живіт
inũk	anũk	губка
etúŋ	ntúŋ	муха
obam	ebam	нирка
otúŋ	atúŋ	родич
isíké	asíké	ріг
edzáà	ndzáà	пазур
oyáám	eyáám	лев
ontsêl	entsêl	шум
ilɔŋ	alɔŋ	миска
okáàr	akáàr	жінка
ɔŋkɔ̃	eŋkɔ̃	креветка

Однина	Множина	Переклад
iwɔ̃n	(1)	кукурудза
ombvul	(2)	парасолька
olyel	(3)	тигрова риба
ebaan	(4)	бамбук
olùm	(5)	чоловік
edzuu	(6)	земляний горіх
ɔtɔ̃	(7)	лук
(8)	mpwɔ̃n	образ
(9)	etwɔ̃m	дах
(10)	egyòó	гикавка
(11)	akyě	яйце
(12)	ŋkéé	листок
(13)	andzée	нзадієць
(14)	ɛsyén	шип
(15)	mbyém	комар

Завдання. Відновіть пропущені форми.

Примітка. Нзаді — нігеро-конголезька мова кількатисячного народу нзадійців, що мешкає на території Демократичної Республіки Конго.

Літера *ŋ* позначає той самий звук, що й сполучення літер *ng* в англійському слові *sing* або німецькому *lang*. Звуки, які позначають літерами *ɛ* та *ɔ*, звучать подібно до *e* та *o* відповідно, але під час їхньої вимови язик розташовується трохи нижче. Рисками та комбінаціями рисок над голосними позначають тони — спеціальну інтонацію вимови відповідного складу.